

A SPORTBERUHÁZÁSOK SZEREPE A FÜRDŐVÁROSOK FEJLESZTÉSÉBEN

*THE ROLE OF SPORT INVESTMENTS IN THE DEVELOPMENT OF
SPA TOWNS*

KÖBLI ÁDÁM PhD hallgató

Pécsi Tudományegyetem Földtudományok Doktori Iskola

ABSTRACT

Health tourism – being prominent in the tourism of Hungary – became popular among broader and broader layers as the promotion and improvement of their health play more and more important role in the motivation of the guests. Among the renewing services of spa towns the sport tourism and sport investments are becoming increasingly important. Two different branches of sport investments can be distinguished in the spa towns. On the one hand the building of sport halls/stadiums for different sport events, when contestants and spectators arrive in large numbers to the town. On the other hand the expansion of sport centres to satisfy the needs of local people in the towns with high standard of living is also a settlement development strategy. Spa towns are ideal locations for the development of sport centres as they possess the required medical attendance and specialists (sport doctors, trainers, and physiotherapists) related to health tourism. In my research I aim to present the implemented and planned sport developments through three internationally important spa towns (Hévíz, Bük and Gyula) and those characteristics of them which make these settlements a perfect place for the rehabilitation and preparation of professional sportsmen.

1. Bevezetés

A Magyarország turizmusában kiemelkedő jelentőségű egészségturizmus egyre szélesebb rétegek körében válik népszerűvé, mivel a vendégek motivációjában egyre fontosabb szerepet kap az egészségi állapot megőrzése, javítása. A nemzetközi jelentőségű fürdővárosaink minőségi szolgáltatásaiknak köszönhetően magas bevételekhez jutnak, amelyek egy részét a sportturizmus és a sportberuházások bővítésére tudják fordítani.

A fürdővárosokban megjelenő sportberuházásoknak két eltérő ágát különböztethetjük meg. Egyrészt egyre gyakoribbak a különböző sportlétesítmények építése sportesemények rendezése céljából, amelyhez kapcsolódóan versenyzők és nézők érkeznek nagy számban a településekre. Ezeket kiegészítik a hivatásos sportolók

felkészülését és rehabilitációját segítő fejlesztések, amelyekhez sok esetben új létesítmények épülnek. Másrészt a magas életminőséget adó fürdővárosokban a helyi lakosság igényeit kielégítő sportközpontok folyamatos bővítése is kiemelt településfejlesztési stratégia.

A sportközpontok fejlesztésében tehát ideális helyszínek a fürdővárosok, mivel rendelkeznek a gyógyturizmusra épülő szükséges szakemberekkel és egészségügyi infrastruktúrával (sportorvosok, edzők, gyógytornászok). A gyógyszállodák szolgáltatásai jól kiegészítik a sportlétesítmények kínálatát.

A kínálat színesítése mellett azért is hasznosak az ilyen jellegű fejlesztések, mivel a fő turistaszézonokon kívül is jöhetnek sportolók (téli alapozó edzőtáborok) és a létesítményekhez kapcsolódó versenyek pedig külön vendégkört vonzhatnak a településekre.

2. Célkitűzések és módszertan

Kutatásomban három nemzetközi jelentőségű fürdőváros (Hévíz, Bük és Gyula) esettanulmányán keresztül mutatom be a megvalósult és tervezett sportfejlesztéseket, illetve azokat a jellemzőiket, amelyek alapján kiváló helyszínei lehetnek a professzionális sportolók felkészülésében és rehabilitációjában. Az esettanulmányok közül a Hévíz városában megvalósult és tervezett sportberuházások bemutatása a legrészletesebb, mivel itt terveznek megvalósítani egy olyan komplex sportturisztikai fejlesztési programot, amely a nemzetközi turisztikai piacon is versenyképes kínálatot képes kialakítani.

Nagyon fontos, hogy a sportfejlesztések a helyiek érdekeit is szolgálják, ezért megvizsgálom, hogy az új létesítmények mennyiben segítik a helyi utánpótlásképzés és a mindennapi sportolás lehetőségét. Elemzem a kutatásba bevont három fürdőváros nyilvános település- és turizmusfejlesztési stratégiáit az aktuális sportfejlesztések szempontjából, illetve azok településmarketingre gyakorolt hatásait.

Az elemzéseket egy kérdőíves kutatás is kiegészíti, amelynek keretében Hévízen, 2015 júliusában a turizmus helyi lakosságra gyakorolt hatásait vizsgáltam. Ennek részeként rákérdeztem a helyiek véleményére a megvalósult és tervezett sportfejlesztésekkel kapcsolatban, mennyire értenek egyet a beruházásokkal, mely sporthoz kapcsolódó területeket fontos szerintük fejleszteni a városban.

3. Fürdővárosok közös jellemzői

Nemzetközi jelentőségű fürdővárosaink a leglátogatottabb magyarországi települések közé tartoznak (1. táblázat). Ezek a fürdővárosok rendelkeznek olyan közös jellemzőkkel, amelyek révén általános fejlesztési tendenciák állapíthatók meg.

1. táblázat: A leglátogatottabb magyarországi települések, 2014
1. table: The most visited Hungarian cities, 2014

	Város	Vendégéjszakák száma
1.	Budapest	8 059 154
2.	Hévíz	982 760
3.	Hajdúszoboszló	806 076
4.	Siófok	700 611
5.	Bük	680 451
6.	Balatonfüred	543 801
7.	Sárvár	453 159
8.	Zalakaros	433 829
9.	Sopron	381 537
10.	Eger	374 709
11.	Gyula	353 489

Forrás: (KSH 2015 alapján saját szerkesztés) A leglátogatottabb magyarországi városok, 2014. Összes vendégforgalom (KSH)

„Az egészségturizmus a gyógy- és wellness-turizmust átfogó fogalom, a turizmusnak azon területét jelenti, ahol a turista utazásának fő motivációja az egészségi állapotának javítása és/vagy megőrzése, tehát a gyógyulás és/vagy a megelőzés és ennek megfelelően a célterületen tartózkodása alatt igénybe is vesz egészségturisztikai szolgáltatás(oka)t” (Országos Egészségturizmus Fejlesztési Stratégia, 2007:9). Az attrakció a gyógyvíz és az erre épülő minőségi gyógyturisztikai szolgáltatások, amelyek egész évben, azonos mértékben elérhetőek, így alig jellemző a szezonális, amely a hazai turizmus egyik nagy problémája. Ennek pozitív hatásai vannak a munkaerőpiacon, mivel a turizmusra jellemző szezonális munkahelyek száma alacsonyabb, illetve a turizusból származó bevételek pedig magasabbak, ezért egy erős és kiegyensúlyozott gazdasági struktúra alakult ki a településeken (Köbli 2013).

A nemzetközi jelentőségű fürdővárosaink stabil vendégkörrel rendelkeznek. Az egészséges életmód, alternatív gyógyászat egyre nagyobb szerepet kap a nemzetközi turizmusban, mint az utazás motivációja, különösen igaz ez a nyugati országokból (Németország, Ausztria, Skandináv államok) érkező szenior turistákra. A szenior korosztály mellett azonban az egészségtudatos életmód terjedésének és a wellness és gyógyászati elemek egyre szorosabb kapcsolódásának következtében, egyre több fiatal vendég érkezik megelőző (prevenció) és szórakozási, kikapcsolódási céllal.

Az egészségturizmusban a növekvő kereslet mellett a folyamatosan változó piacokkal is figyelembe kell venni. Az utóbbi években új, fizetőképes orosz, ukrán,

cseh vendégkör jelent meg jelentős számban a hazai fürdővárosokban, komoly társadalmi-gazdasági hatásokat okozva a településeken (Hajnal, Köbli 2014).

A vendégeket a fürdővárosokban hosszú tartózkodási idő jellemzi, amely több szempontból is fontos. „Egyrészt azt befolyásolja, hogy milyen kapcsolatot képes a turista kialakítani a helyi lakossággal (minél rövidebb a tartózkodási idő, annál nagyobb a felületes kapcsolat valószínűsége). Másrészt a desztinációban rövidebb ideig tartózkodó turisták egy főre eső költsége általában alacsonyabb” (Puczko, Rátz 2001). A turisztikai szolgáltatók nagyon kedvelik azokat a vendégeket, akik hosszabb időt töltenek el egy adott térségben, hiszen többet is költenek, több programon vesznek részt, emellett több idejük van az adott térség megismerésére, eljutnak kevésbé ismert attrakciókhoz is. A fürdővárosok esetében a vendégek hosszabb ideig maradnak, ezért otthonosabban érzik magukat, tehát jobban vigyáznak a helyi környezetre. A fürdővárosok magasabb adóbevételek felett rendelkeznek, amelyet a települési környezet folyamatos megújítására, gondozására lehet fordítani, ezért ennek megőrzése különösen fontos.

Az egészségturizmus sikere mellett kiemelt cél ezeken a településeken a turisztikai kínálat folyamatos bővítése, a vendégek számára minél sokszínűbb turisztikai szolgáltatások kialakítása. A fürdővárosokban egyre fontosabb szerepet kapnak az utóbbi években az ökoturizmus, falusi turizmus és a sportturizmus kínálatát bővítő fejlesztések. Egyre több jelentős fürdőhely ismeri fel a sportfejlesztések jelentőségét, és fekteti be magas bevételeinek egy részét különböző sportberuházásokba. A fürdővárosoknak ideális szerepe van a sportberuházások szempontjából, mivel a nagy hagyományú és magas minőséget nyújtó gyógyturisztikai kezeléseikre és minőségi szálláshelykínálatukra alapozva egy sokszínű és professzionális sportkínálat alakítható ki. Ennek révén új vendégkör érhető el ezen egészségturisztikai desztinációk számára.

4. Esettanulmány: Hévíz

4.1. Hévízi sportberuházások szerepe

A legismertebb, legrégebbi és egyúttal a legnagyobb vendégforgalommal rendelkező hazai gyógyhely Hévíz, ahol a komplex gyógyturisztikai kínálat páratlan vízminőségen, történelmi gyógyászati hagyományokon és fürdőkultúrán alapul (Hajnal, Köbli 2014). A város elsődlegesen a gyógyszolgáltatásokra épít, bár egyre emelkedik a szépségápolás, a wellness és a medical turizmus (főleg fogászati, reumatológiai kezelések) miatt érkező vendégek aránya is. A turisták igényei megkövetelték a minőségi szállásokat, amelyek szállodai férőhelyekként épültek meg. Folyamatosan minőségi 3-4-5 csillagos szállodák létesültek az elmúlt évtizedekben és a nagyobb szállodákban a gyógykezelések legtöbb formája a vendégek rendelkezésére áll.

Hévízen a turizmus alapja a minőségi gyógyturizmus, de folyamatosan keresik azokat az új területeket, innovatív turisztikai termékeket, amelyekkel még színe-

sebbe tehetnék a város kínálatát. A jelenlegi cél két új turisztikai ágazat pozíciójának a megerősítése. Egyrészt a konferencia- és rendezvény turizmus, másrészt a sportturizmus infrastrukturális hátterének a fejlesztése. A sportturizmus területén két fő formát különböztethetünk meg: „passzív sportturizmus, amelyben a turista egy sporteseményre érkezik látogatás céllal, ahol maga nem végez sporttevékenységet. Mellette turisztikai szolgáltatásként étteremben étkezik, esetleg megnézi a rendező települést, és ott is száll meg; illetve aktív sportturizmus, amelyben a turista sporttevékenység céljából utazik lakhelyéről egy másik helyre és közben egyéb turisztikai szolgáltatást vesz igénybe” (Bánhidi, Leber 2011:10). A cél Hévízen, hogy a fürdőváros kedvező adottságaira építve egy európai szintű sport, rekreációs és versenyközpontot hozzanak létre, amely a helyi versenysport és tömegsport igényeit is kielégíti.

A sportinfrastruktúra egy része adott, de az igazi komplex kínálat kialakításához több új nagyszabású beruházás is szükséges. Hévíz város önkormányzata 2014-ben egy összefoglaló kiadványt adott ki „Hévíz Kiemelt Fejlesztései 2014-2020” címmel, amelyben részletesen bemutatják milyen új sportberuházások megvalósulása várható saját- és egyéb pályázati források függvényében a következő években.

2. táblázat: Hévízi célkitűzések a sport- és rendezvényturizmus területén
2. table: Aims at sports- and conference tourism in Hévíz

Indikátor megnevezése	Mértékegység	Kiindulási érték (2014)	Célérték (2020)
Látogatók számának növekedése	%	-	+5%
Átlagos tartózkodási idő	nap	5,2	6
Vendégéjszakák száma	db	1,05 millió	1,2 millió
Kifejezetten sportturisztikai céllal érkezők száma	fő	n.a.	150 000
Megrendezett, legalább 500 fős konferenciák	db	0	13
Megrendezett nagyrendezvények száma	db	0	12
Sportesemények száma	db	5	25
Új vagy felújított rekreációs parkok, zöldterületek nagysága	m ²	0	111 000

Forrás: (Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020:9 alapján saját szerkesztés)

A tervezett célok között szerepel az aktív és a passzív sportturizmus erősítése is, mindkét terület esetében a hivatásos és szabadidő turizmus is érintett. „Az aktív-passzív sportturisztikai célcsoportokon belül meg kell különböztetnünk egy speciális, Hévíz mint a mozgásszervi megbetegedések, sérülések kezelésében élen járó gyógyhely esetében különösen fontos szegmenst, a sporthoz kapcsolódó pre-

venciós, a gyógyvíz és a rehabilitációs kezelések végett ide érkezők körét” (Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020:5).

A rendezvény és sportfejlesztések Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020 kiadványban is kiemelt szerepet kapnak, a 2. táblázatban látható, milyen célkitűzések vannak a fürdővárosban 2020-ra, és hogy ebben milyen szerepet kapnak a sportturisztikai céllal érkező turisták, a rangos sportesemények, konferenciák. A jelenlegi állapotokat figyelembe véve évi 25 sportesemény és évi 150 ezer sportturisztikai céllal érkező turista lenne az ideális az önkormányzat tervei alapján az évtized végére.

4.2. Sportlétesítmények a helyi lakosság számára

Hévíz városában az elmúlt években több olyan sportberuházás is megvalósult, amelyek fő célközönsége a hévízi lakosok. Hévíz Városfejlesztési Stratégiájában kiemelt célként jelenik meg, hogy a helyi lakosság értékrendje mozduljon el az egészséges életmód felé és minél sokszínűbb módon biztosítsák a tömegsport intézményi hátterét a városban. Ezen fejlesztések révén a helyi fiatalok utánpótlás nevelése is biztosítottá válik. Az önkormányzat 2012 óta egyre több minőségi sportolásra és rekreációs tevékenységre alkalmas helyszínt alakított ki, többek között futballpályákat és egyéb sportpályákat épített és újított fel.

A legnagyobb fejlesztés a város központjában már meglévő, de rossz állapotú sportpályákra építve alakult ki. A Tavirózsa-Sport utcai sport- és szabadidős tömb magába foglal egy régi sportpálya felújításával létrehozott multifunkcionális sportpályát, illetve két új műfüves futballpályát (1. kép).

1. kép: Új sportpályák a helyi lakosság számára

1. picture: New sports field for local inhabitant

Forrás: (Köbli Á. 2014)

Szintén ezen a területen kapott helyet egy gördeszkapálya, illetve szabadtéri felnőtt edzőgépek, fitnesspark is. Jó állapotú, jól felszerelt sportpályák ezek, ráadásul mindegyik használata ingyenes a helyi lakosok számára. Az önkormányzat további célja ezen a területen a közösség számára szabadon használható közpark kialakí-

tása, ahol egy tervezett öltöző- és szertárhelyiség tovább emelheti a szolgáltatások színvonalát, és igazi közösségi találkozóhellyé alakíthatja a területet.

A hévízi lakosság számára kialakított sportfejlesztések között nagyon fontos szerepet kapnak a helyi diákokat megcélzó fejlesztések. A sportfejlesztések már a legkisebb korosztályoknál elkezdődnek, ennek kiváló példája az „Ovifoci” program, amelynek keretében a hévízi óvodások számára épült műfüves focipálya a városi óvoda udvarán. A helyi önkormányzat ingyenes sportkurzusokkal ösztönzi az iskolásokat, hogy minél többféle sportot kipróbáljanak, olyan különlegeseket is, mint például a golf. A legújabb fejlesztés a diákok számára egy a jelenleginél kisebb, az iskolai igényeknek hatékonyabban megfelelő új tornaterem építése. Ez a tornacsarnok kiegészül a jövőben egy térségi igényeket kielégítő tanuszodával is, amelynek külön érdekessége, hogy a tanuszoda tetejére tervezett zöldtetőt iskolaudvarként is hasznosítanak a tervek szerint. Az épület üzemeltetéséhez pedig megújuló energiaforrások kombinált felhasználását tervezik.

Az egyik legsikeresebb közösségi sportfejlesztésnek a télen üzemelő fedett jégpálya tekinthető, amely a térségben egyedülálló lehetőséget kínál a város kiemelt területén (városi nagyparkoló és termelői piac szomszédságában) a korcsolyázásra. A jégpálya ingyenes a helyi lakosoknak, illetve az összes Hévízen tanuló diáknak.

4.3. Új tervezett sportberuházások a versenysportban

Hévíz önkormányzata annak érdekében, hogy a nemzetközi turisztikai piacon is versenyképes sportturisztikai kínálatot tudjon kialakítani, egy új komplex sportcentrum kialakítását tervezi. A településközpont azonban olyan sűrűn beépítetté vált az elmúlt évtizedekben, hogy az egyetlen megfelelő terület az egregyi városrészben található. Az Önkormányzat által korábban megvásárolt, közel 5 hektárnyi „Hosszúföldek” elnevezésű terület a legalkalmasabb egy európai szintű sport, rekreációs és edzőközpont kialakítására. A fejlesztés keretében az alábbi létesítmények építését tervezik a területen:

- Két élőfüves szabvány méretű futballpálya kialakítása lelátóval és a szükséges kiszolgáló helyiségekkel
- Új multifunkciós sportcsarnok építése, amely kiváltja a lebontandó városi sportcsarnokot. Itt helyet kaphat kispályás futballpálya, kosár,- kézi,- röplabda,- és tollaslabda pálya, továbbá alkalmas lenne egyéb sportágak (pl. asztalitenisz, boksiz) elhelyezésére is.

(Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020:43)

A fejlesztések meghatározóak Hévíz nemzetközi sportturizmusban betöltött szerepének növelésében, és emellett a helyi sportegyesületek számára is korszerű helyszínt biztosítanak. Az új létesítmények hozzájárulhatnak az egregyi városrész fejlődéséhez is és a rendezvények által még hatékonyabban bekapcsolódhat ez az egyedi turisztikai kínálatú terület (kulturális emlékek, minőségi gasztronómia) a város turizmusába.

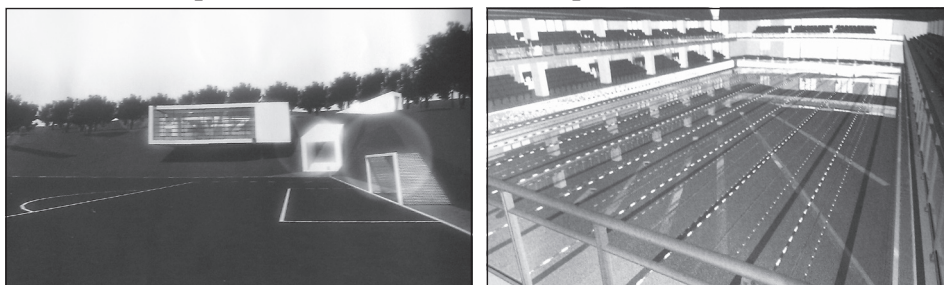

Ráadásul a régi futballpálya áthelyezésének köszönhetően felszabadul a város központjában egy kiemelten értékes terület (gyógyfürdőhöz, szállodákhoz is közel fekvő). Ez ideális helye lehetne „a város kulturális életének helyszínt biztosító, valamint nagy létszámú, nemzetközi színvonalú kulturális eseményeket, rendezvényeket, kiállításokat illetve akár konferenciákat is lebonyolítani képes központ kialakításának” (Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020:35). A tervezett konferenciaközpont mind befogadóképességét, mind technikai felszereltségét tekintve egyedülálló a régióban. Egy olyan multifunkcionális teret alakítanak ki, amely hazai és nemzetközi konferenciák, rendezvények, kiállítások számára is alkalmas és vonzó környezetet biztosítana.

A tervezett fejlesztések egyik legmeghatározóbb eleme a Hévízi-tó elfolyó meleg vizére tervezett élmény-és sportfürdő terve, amelynek részeként megvalósulhat egy 50 méteres, 10 pályás, nemzetközi szabványoknak megfelelő úszómedence építése. A tervezett uszoda professzionális háttérrel adna Hévízen különböző uszodai sportversenyek rendezéséhez a városban. A tervezett hévízi sportberuházások látványtervei közül kettő a 2. képen látható:

2. kép: Kiemelt sportberuházások látványtervei 2. picture: Visualization of new sports investments

Forrás: (Hévíz Kiemelt Fejlesztései 2014-2020)

4.4. Szállodákkal való együttműködés

A szállodák kiemelt szerepet kapnak a fürdővárosokban a sportfejlesztések szempontjából. Több sportpálya (tenisz-, és golfpálya, fallabda, bowling), és különböző élménymedencék a hévízi szállodák kínálatához tartozik, így fontos, hogy a szállodák sportfejlesztési irányai összhangban legyenek a városi koncepciókkal, azt megfelelő módon kiegészítsék, egyedivé tegyék.

A városba érkező hivatásos sportolók, sportegyesületek a minőségi 4 és 5 csillagos szálláshelyeket veszik igénybe, az ott megtalálható kezeléseket, wellness- és gyógyszolgáltatásokat is beillesztik felkészülésükbe, illetve alkalmazzák a rehabilitáció során. A sportolók esetében a gasztronómia is kiemelten fontos, a szállodák sokszínű kínálatával rendelkeznek a speciális étrendek, diéták szempontjából is.

A hévízi sportturizmus egészségügyi háttérének biztosításában elsősorban a Kórház és a gyógyszállók kapnak kiemelt szerepet, amelyek szakmai háttérrel rendelkeznek a sportolók prevenciós és gyógyító jellegű kezeléseikhez (orvosok, gyógytornászok, személyi edzők).

4.5. Hévízi kérdőíves felmérés

2015 júliusában komplex kérdőíves felmérést végeztem Hévízen a turizmus hatásairól a helyi lakosság szempontjából. Ennek keretében több kérdést is felvettem a már megvalósult, illetve újonnan tervezett sportberuházásokkal kapcsolatban, hogy megtudjam, milyen jellegű sportfejlesztéseket támogatnak, illetve az egyes fejlesztéseknek mekkora a népszerűsége. A kérdőívesítés során 152 fő hévízi lakost (a népesség közel 3,5%-a) személyesen kérdeztem meg, hogy fontos kiegészítő információkat is kaphassak.

A kérdőíveket kiegészítve, interjúkat készítettem helyi szakértőkkel (szállodaigazgatók, helyi turisztikai szakemberek, önkormányzati szereplők, civil szervezetek képviselői, helyi lakosok).

A 3. táblázat bemutatja, mennyire támogatják a hévíziek a már megvalósult, illetve jövőbeni sportberuházásokat. A válaszadók legnagyobb része pozitívan fogadja a város sportturizmusának fejlesztését célzó beruházásokat, közel kétharmaduk teljes mértékben támogatja az épülő létesítményeket. Mindössze 15% gondolja úgy, hogy nem lesz hosszútávon haszna a sportberuházásoknak.

3. táblázat: Hévízre tervezett sportberuházások támogatottsága

3. table: Support of the sport investments in Hévíz

Támogatja a Hévízre tervezett új sportberuházásokat?	Helyi lakosok 2015 (%)
Igen	60
Nem	15
Részben	25

Forrás: (Saját kutatás, 2015)

Ha megvizsgáljuk, hogy milyen irányú fejlesztéseket támogatnak leginkább a helyi lakosok, a válaszadók több mint fele egyszerre gondolja fontosnak a professzionális versenysport keretében megvalósuló, illetve a helyi tömegsportot fejlesztő beruházásokat. A válaszadók 22%-a mindenképp azokat a tömegsport fejlesztéseket támogatná, amelyeket a helyi lakosok, és az utánpótlás tud hatékonyan használni. A részletes eredmények a 4. táblázatban láthatóak.

Részleteiben megvizsgálva az egyes fejlesztések támogatottságát (1. ábra) látható, hogy a helyi lakosok igényeit kielégítő fejlesztések (új tornaterem, felújított városi sportpályák) elfogadottsága magasabb, mint a versenysportban tervezett

beruházásoké, bár szinte az összes létesítmény támogatottsága magasnak mondható. A legmagasabb értéket (4,8) a télen működő jégcsarnok kapta, amely egy igazi sikernek tekinthető, hiánypótló szolgáltatást kínálva a helyieknek és a turistáknak egyaránt.

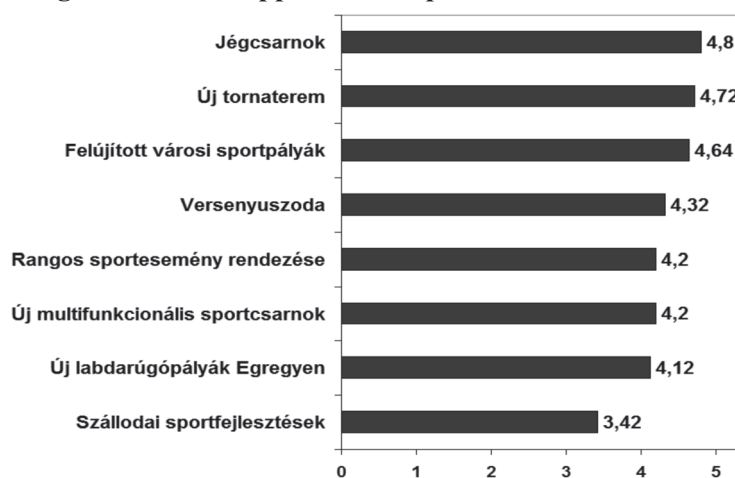
4. táblázat: Sportberuházások típusai
4. table: Types of sport investments

Milyen sportfejlesztések valósuljanak meg a városban?	Helyi lakosok 2015 (%)
Versenysport	14
Tömegsport	22
Mindkettő	52
Egyik sem	12

Forrás: (Saját kutatás, 2015)

Az új beruházások közül a versenyszoda (4,32) rendelkezik a legmagasabb népszerűséggel, illetve magas értéket (4,2) kapott a rangos sportesemény rendezésének lehetősége is. Az interjúk alapján sokan úgy gondolják, hogy Hévíz nemzetközi jelentőségű fürdővárosi rangjához méltó lenne, ha egy nagy sportesemény évenkénti megrendezésével összeforrna a város neve, ez a településmarketing és városimázs szempontból is kiemelt jelentőségű lenne.

1. ábra: A hévízi sportberuházások részletes támogatottsága
1. figure: Detailed support of the sport investments in Hévíz

Forrás: (Saját kutatás, 2015)

5. Bük és Gyula sportturizmusban betöltött szerepe

Több hazai fürdővárosunk is komoly fejlesztéseket valósított meg a sportturizmus terén az elmúlt években és új sportberuházásokkal próbálják turisztikai kínálatukat sokrétűbbé alakítani.

A sportfejlesztésekben élen jár Bük fürdővárosa, amely 1996 óta hivatalosan is viseli a Nemzet Sportvárosa címet. Bükön színvonalas, minőségi és komplex egészségturisztikai szolgáltatások állnak a vendégek rendelkezésére, és a sport egyre hangsúlyosabb szerepet kap a különböző csomagok kialakításában. A várost kiemelkedő sportélet jellemzi, több rangos nemzetközi sportversenyt (labdarúgó-torna, kosárlabda, röplabda verseny, boxgála) is rendeztek az elmúlt években. A helyi településfejlesztésben a sport kiemelt szerepet kap, a helyi igényekre alapozva, egyszerre figyelembe véve a fejlesztéseknél a helyi lakosok és a verseny-sport igényeit is.

Bük Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája több sporttal kapcsolatos fejlesztési irányt is meghatároz. A tervek között szerepel egy aktív szabadidő-, szórakoztató- és sportközpont kialakítása, a sportolási lehetőségek körének további szélesítése. A sportcsarnok minőségi fejlesztése is kiemelt cél, további edzőtáborok (kézilabda, bokszt, vívás, birkózás) és sporttáborok, illetve egyedi rendezvények szervezésében is fontos szerep juthat a felújított csarnoknak. (Bük Város IVS 2009)

A fürdővárosban több fontos közösségi fejlesztés is megvalósult a helyiek számára az utóbbi években. A bükfürdői sportparkban 12 darab egyedülálló kültéri fitness gép, illetve mozgáskorlátozottak által is használható speciális sporteszköz található. Nyaranként ingyenes sportprogramokon vehetnek részt a vendégek, szakértő animátorok vezetésével. A beruházásokban a környezeti elemek szerepe egyre nagyobb hangsúlyt kap (zöldtetők, megújuló energiaforrások, anyaghasználat).

Sportkínálatát tekintve a város teljes komplex szolgáltatásokat nyújt. Bükfürdőn nyílt meg Magyarország első és nemzetközi szintű pályájával rendelkező golfklubja. A golfpálya több mint 100 hektáron fekszik, ebből 7 hektárt víz borít és számos, köztük védett madárfajnak is otthont nyújt. A labdarúgást tekintve is minőségi infrastrukturális háttérrel rendelkezik a város, UEFA minősítésű élőlüveves, valamint minőségi műfüves pálya található a fürdővárosban. Bükön ezeken kívül található egy 1700 m²-es játszópark, ahol egész évben nyitva tartó korcsolyapálya, bowling pálya, fitness terem várja a vendégeket; egy egyedülálló háromszintes, kristályszerkezetű legmodernebb technikával felszerelt mászó és kalandpálya; egy három és egy hét kilométeres minősített nordic walking útvonal; a gyógyszállodák szomszédságában pedig egy testi és lelki felfrissülést szolgáló jógapark, Kneipp park és gyógy-és fűszernövénykert található. (visitbuk.hu) A sokszínű kínálatnak köszönhetően Bükön minden korosztály megtalálhatja a neki megfelelő sportolási lehetőséget, mindezek mellett a város további fejlesztéseket hajt végre a minőségi sportturizmus területén.

Gyula kulturális turisztikai kínálata mellett egészségturisztikai fejlesztéseinek köszönheti népszerűségét a hazai turizmusban. Erre építve az utóbbi években folyamatosan próbál nyitni a helyi kínálat a sportturizmus felé is. Speciális programcsomagokat alakítottak ki edzőtáborozó sportcsapatok számára, amelyekben a gyógyturisztikai szolgáltatások kiemelt szerephez jutnak. Gyula fekvéséből adódóan elsősorban a keleti piacok felé nyit a sportturizmus területén és évről évre népszerűbbé válik, főleg román és bolgár labdarúgó csapatok érkeznek nagy számban a fürdővárosba. A városban található a Grosics Gyula Futballakadémia, amely komoly szerephez jut az edzőtáborok, egészség-rehabilitációs és nevelő programok szervezésében.

Gyula városában aktív sportélet zajlik, több neves sportolót is adott a település Magyarországnak. A város 2013-ban elfogadta „Gyula Város Sportkoncepciója 2013-2020” című sportfejlesztési koncepciót, amelyben kiemelik, hogy: „A sportturizmus lehetőségeinek maximális kihasználáshoz szükség van együttműködésre, partnerség kialakítására, egységes sportirányításra, és összehangolt fejlesztésekre” (Gyula Város Sportkoncepciója 2013-2020:15). A város célja több rangos hazai és nemzetközi minőségi sportesemény, verseny és edzőtábor megrendezése a következő években, amelyek az egész város fejlődésére pozitív hatással lehetnek.

6. Összefoglalás

A sport- és rekreáció értéke hazánkban felértékelődött az utóbbi években, és a turizmus területén is egyre fontosabb szerepet kap. Azok az infrastrukturális sportberuházások lehetnek hosszútávon működőképesek és sikeresek, amelyek megfelelő keresleti igényekre épülnek. A hazai fürdővárosok nemzetközi jelentőségű egészségturizmusuknak köszönhetően magas bevételekhez jutnak, amelynek egy részét a turisztikai kínálat bővítésére fordítják, egyre több településen kiemelten a sportturizmusra fókuszálva.

Az új sportfejlesztések egyszerre veszik figyelembe a helyi igényeket és a nemzetközi trendeket és növelik az utánpótlás és a versenysport lehetőségeit is a fürdővárosokban, miközben új vendégköröket vonzanak. A sportberuházások által biztosítottá válik a tömegsport infrastrukturális és működési háttere, a rangos versenyek pedig kiemelt szerepet kapnak a településmarketingben, miközben identitáserősítő szerepük is van a helyi lakosság, főleg a fiatalok számára. Hévíz, Bük és Gyula példája is azt mutatja, hogyha a magas életminőség, egészségtudatos életmóddal társul, akkor a sportberuházások társadalmi támogatottsága is magas, amely alapvető fontosságú a sikeres, hosszú távú működtetés szempontjából. A lakosság egészségtudatosságának emelése, nevelése és a feltételrendszer biztosítása magas szinten teljesíti a társadalmi felelősségvállalás követelményeit is, amely egyúttal a városmarketing egyik eleme is lehet.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bánhidi Miklós - Leber Rudolf (2011): Sport, turizmus, környezet magyar és osztrák kontextusban, Győr, Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar, 80 p.
- Bük Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2009): Dexinvest Magyarország Kft. 2009, 132 p.
- Hajnal Klára - Köbli Ádám (2014): Hévíz turizmusának fejlődési irányai, MODERN GEOGRÁFIA (3) pp. 17-36.
- Hévíz Kiemelt Fejlesztései 2014-2020 (2014): Hévíz Város Önkormányzata, Felelős Kiadó: Papp Gábor polgármester, 13 p.
- Hévíz Városfejlesztési Stratégiai Programterve 2014-2020 (2014): Hétfá Elemző Központ 95 p.
- Gyula Város Sportkoncepciója 2013-2020 (2013): Elfogadva a 179/2013. (VI.27.) határozattal, Gyula 27 p.
- Köbli, Ádám (2013): Fürdőváros-fejlesztés és felelősségvállalás, In: Józsa Klára, Nagy Gyula, Dudás Renáta (szerk.) Geográfus Doktoranduszok XIII. Országos Konferenciája 2013. 12 p.
- Országos Egészségturizmus Fejlesztési Stratégia 2007-2013 (2007) - Aquaprofit Rt, Budapest.173p. nkfih.gov.hu/szakpolitika-strategia/egeszsegipar/orszagos
- Puczkó László - Rátz Tamara (2001): A turizmus hatásai, 2. átdolgozott kiadás. Aula Kiadó, Budapest, p.482.
- statinfo.ksh.hu/Statinfo/haViewer.jsp
- www.visitbuk.hu/hu/info/sport/